

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อประเมินมูลค่าทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้า จังหวัดกำแพงเพชร – ตาก และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งนันทนาการของอุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้าต่อไป โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) รวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านป่าไม้ จำนวน 21 คน ที่มีคุณสมบัติในการประเมินมูลค่าทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้า และทำการตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 รอบ โดยในรอบแรกเป็นการให้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเกี่ยวกับมูลค่าแหล่งนันทนาการที่สำคัญของอุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้าจำนวน 24 พื้นที่ 8 แห่ง ในรอบที่สองเป็นการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับมูลค่าที่ประเมินไว้เทียบกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มและถามความคิดเห็นแบบมาตรฐาน 5 ระดับ และในรอบที่สามเป็นการทบทวนหรือยืนยันคำตอบในรอบที่สองโดยให้ข้อมูลของตนเองที่ประเมินเทียบกับค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ ซึ่งผลการศึกษาปรากฏว่า มูลค่าทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้า มีมูลค่ารวม 136.1 ล้านบาท โดยแหล่งนันทนาการที่มีมูลค่าอยู่ในช่วง 1-5 ล้านบาท จำนวน 16 พื้นที่ ได้แก่ ทรัพยากรสัตว์ป่าบริเวณน้ำตกคลองโป่ง บริเวณสวนรวมพันธุ์ไม้ บริเวณน้ำตกคลองสมอกกล้วย บริเวณน้ำตกกระแตไต่ไไม้ บริเวณน้ำตกนาฬิกาทราย และชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 2 บริเวณสวนรวมพันธุ์ไม้ ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1A บริเวณน้ำตกกระแตไต่ไไม้ บริเวณน้ำตกนาฬิกาทราย มูลค่าอยู่ในช่วง 5-10 ล้านบาทจำนวน 4 พื้นที่ ได้แก่ สภาพป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรังบริเวณน้ำตกคลองวังเจ้า ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 2 บริเวณน้ำตกคลองวังเจ้า สภาพป่าดิบเขาบริเวณน้ำตกเขาเย็น ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1A บริเวณน้ำตกเขาเย็นแหล่งที่มี มูลค่ามากกว่า 10-20 ล้านบาทจำนวน 4 พื้นที่ ได้แก่ ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1A บริเวณน้ำตกคลองโป่ง บริเวณน้ำตกเต่าดำ สภาพป่าเบญจพรรณบริเวณน้ำตกคลองโป่ง สภาพป่าเบญจพรรณและป่าดิบเขาบริเวณน้ำตกเต่าดำ มูลค่าของแหล่งนันทนาการซึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านป่าไม้มีค่าความคิดเห็นระดับสอดคล้องกันมากที่สุด 4 พื้นที่นั้นเป็นแหล่งนันทนาการที่ลักษณะของระบบนิเวศยังมีความอุดมสมบูรณ์อยู่ ได้แก่ ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1A บริเวณน้ำตกเขาเย็น น้ำตกเต่าดำ สภาพป่าดิบเขาบริเวณน้ำตกเขาเย็น และทรัพยากรสัตว์ป่าบริเวณน้ำตกเขาเย็น ส่วนพื้นที่นันทนาการที่ถูกรบกวนหรือไม่เป็นสภาพดั้งเดิมนั้น ผู้เชี่ยวชาญยังประเมินมูลค่าอยู่ในระดับที่สอดคล้องกันปานกลางถึง 17 พื้นที่

แนวทางการพัฒนาแหล่งนันทนาการของอุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้า คือ แหล่งนันทนาการที่มีมูลค่ามากและยังมีสภาพธรรมชาติที่สมบูรณ์ ต้องเฝ้าระวังไม่ให้ถูกทำลายลงจากภัยคุกคามตามธรรมชาติเช่น การเกิดไฟป่าในช่วงฤดูแล้ง การชะล้างพังทลายของดินในช่วงฤดูฝน เป็นต้น ส่วนภัยคุกคามจากการนันทนาการนั้นทางอุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้าต้องมีมาตรการด้านการประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือและนำนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับในการเข้านันทนาการ และแหล่งนันทนาการที่มีมูลค่าน้อย ต้องพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าด้วยการฟื้นฟูสภาพธรรมชาติพร้อมทั้งพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวเพิ่มเติม โดยไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติและระบบนิเวศของแหล่งนันทนาการ

The main objective of this study was to evaluate the recreational values of Khlong Wang Chao National Park, Kampaeng Phet – Tak Provinces, by using Delphi Technique. Opinions from 21 qualified forestry experts in evaluating recreational values of Khlong Wang Chao National Park were collected through questionnaires. All 21 experts were asked to response to questionnaires 3 rounds, the first round, experts were allowed to evaluate freely the recreational values of 24 important areas of 8 locations in Khlong Wang Chao National Park. For the second round each expert was asked to give opinion on the comparison of evaluated recreational values and the average value from the group using 5 standard levels. In the third round to review or to reconfirm the answer of the second round and compared each expert's evaluation to median, mode and quartile range. From study it was found that the total recreational value of Khlong Wang Chao National Park was 136.1 million bahts. Sixteen areas where the recreational values ranged from 1 – 5 million bahts; Wildlife Resource Areas in Khlong Pong Waterfall location, in Bamboo Collection Stand location, in Khlong Samoh Kluay Waterfall location, in Kratae Tai Mai Waterfall location, in Nalika Sai Waterfall location, and Watershed Class 2 in Bamboo Collection Stand location, Watershed Class 1A in Kratae Tai Mai Waterfall location and in Nalika Sai Waterfall location. Four areas where the recreational values ranged from 5 – 10 million bahts; Mixed Deciduous Forest and Dry Dipterocarp Forest areas of Khlong Wang Chao Waterfall location, Watershed Class 2 in Khlong Wang Chao Waterfall location, Hill Evergreen Forest area in Khao Yen Waterfall location and Watershed Class 1A in Khao Yen Waterfall location. Four areas where recreational values exceeded 10 – 20 million bahts, Watershed Class 1A in Khlong Pong Waterfall location and in Tao Dam Waterfall location, Mixed Deciduous Forest area in Khlong Pong Waterfall location, and Mixed Deciduous Forest and Hill Evergreen Forest areas in Tao Dam Waterfall location. Four recreational areas where all forestry experts coincidentally agreed on recreational values at the highest level were rich and fertile in ecosystem areas, Watershed Class 1A in Khao Yen Waterfall location and in Tao Dam Waterfall location, Hill Evergreen Forest area in Khao Yen Waterfall location and Wildlife Resource Area in Khao Yen location. For 17 disturbed or changed condition areas, the forestry experts coincidentally agreed on recreational values at moderately level.

In developing the recreational areas of Khlong Wang Chao National Park, the high value and in good condition recreational areas should be carefully protected from natural threatening factors such as forest fires in dry season and soil erosion in rainy season. For threatening factors from recreation, Khlong Wang Chao National Park should provide adequate information and ask for cooperation from visitors to follow the park regulation. For lower value recreational areas, improvement and development of area is needed in order to increase their natural values and facilitate the visitors without destroying or impacting natural conditions and recreational area ecosystem.